

Mladá veda

Young Science

Asociácia doktorandov Slovenska

Determinanty pracovnej mobility na Slovensku

Úvod do problematiky nákupných centier

Mladá veda

Young Science

MEDZINÁRODNÝ VEDECKÝ ČASOPIS MLADÁ VEDA / YOUNG SCIENCE

Číslo 8, ročník 5., vydané v decembri 2017

ISSN 1339-3189

Kontakt: info@mladaveda.sk, tel.: +421 908 546 716, www.mladaveda.sk

Fotografia na obálke: Pltník v Pieninách. © Branislav A. Švorc, foto.branisko.at

REDAKČNÁ RADA

doc. Ing. Peter Adamišín, PhD. (Katedra environmentálneho manažmentu, Prešovská univerzita, Prešov)

doc. Dr. Pavel Chromý, PhD. (Katedra sociálnej geografie a regionálneho rozvoje, Univerzita Karlova, Praha)

prof. Dr. Paul Robert Magocsi (Chair of Ukrainian Studies, University of Toronto; Royal Society of Canada)

Ing. Lucia Mikušová, PhD. (Ústav biochémie, výživy a ochrany zdravia, Slovenská technická univerzita, Bratislava)

doc. Ing. Peter Skok, CSc. (Ekomos s. r. o., Prešov)

prof. Ing. Róbert Štefko, Ph.D. (Katedra marketingu a medzinárodného obchodu, Prešovská univerzita, Prešov)

prof. PhDr. Peter Švorc, CSc., predseda (Inštitút histórie, Prešovská univerzita, Prešov)

doc. Ing. Petr Tománek, CSc. (Katedra veřejné ekonomiky, Vysoká škola báňská - Technická univerzita, Ostrava)

REDAKCIA

PhDr. Magdaléna Keresztesová, PhD. (Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF, Nitra)

Mgr. Martin Hajduk (Inštitút histórie, Prešovská univerzita, Prešov)

RNDr. Richard Nikischer, Ph.D. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha)

Mgr. Branislav A. Švorc, PhD., šéfredaktor (Vydavateľstvo UNIVERSUM, Prešov)

PhDr. Veronika Trstianska, PhD. (Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr FSŠ UKF, Nitra)

Mgr. Veronika Zuskáčová (Geografický ústav, Masarykova univerzita, Brno)

VYDAVATEĽ

Vydavateľstvo UNIVERSUM, spol. s r. o.

www.universum-eu.sk

Javorinská 26, 080 01 Prešov

Slovenská republika

© Mladá veda / Young Science. Akékoľvek šírenie a rozmnožovanie textu, fotografií, údajov a iných informácií je možné len s písomným povolením redakcie.

CREDITWORTHY MODEL AKO METÓDA DIAGNOSTIKY FINANČNEJ VÝKONNOSTI VO VYBRANEJ SPOLOČNOSTI

CREDITWORTHY MODEL AS A METHOD OF DIAGNOSING FINANCIAL
PERFORMANCE IN THE SELECTED COMPANY

Erika Onuferová, Beáta Šofranková¹

Erika Onuferová pôsobí ako interná doktorandka na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. Vo svojej dizertačnej práci sa venuje problematike manažérskych prístupov zvyšovania podnikateľskej výkonnosti a konkurencieschopnosti pre zefektívnenie strategických manažérskych rozhodovacích procesov. Beáta Šofranková pôsobí ako odborná asistentka na Katedre financií na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. Vo svojej pedagogickej a vedecko – výskumnej práci sa zameriava na oblasť hodnotenia finančnej situácie podnikov pomocou finančno – ekonomických analýz a predikčných modelov, finančný manažment podnikov a controlling rizík.

Erika Onuferová acts as a PhD. student at the Faculty of Management, University of Prešov in Prešov. She is focused on managerial approaches to improving enterprise performance and competitiveness using to streamline strategic management decision – making processes in her dissertation thesis. Beáta Šofranková works as a senior lecturer of the Department of Finance at the Faculty of Management University of Prešov in Prešov. Her research work is focused on evaluating the financial situation of companies by means of financial and economic analysis and predictive models, financial management of enterprises and risk controlling.

Abstract

The aim of the article is to present the results of the Creditworthy model as a tool for the diagnosis of financial performance in a selected company operating in the field of industry. The analysis was realized on the basis of the financial statements for 2011-2015. The apport of the contribution is the creation of a modified Creditworthy Performance Model, which is composed of representative indicators and methods of financial analysis by applying a more accurate method of their point assessment, and with the possibility of forecasting the performance position. So the article is focused on monitoring changes in the reached and

¹ Adresa pracoviska: Ing. Beáta Šofranková, PhD., Mgr. Erika Onuferová, Katedra financií, Fakulta manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove, Konštantínova 16, 080 01 Prešov
E-mail: beata.sofrankova@unipo.sk, erika.onuferova@smail.unipo.sk

expected performance in compared to the traditional and modified Creditworthy performance model and in the practical use of these models in the economic activity of enterprises.

Key words: Creditworthy model, Ex post financial analysis, Ex ante financial analysis

Abstrakt

Cieľom príspevku je prezentovať výsledky aplikácie Creditworthy modelu ako nástroja diagnostiky finančnej výkonnosti vo vybranej spoločnosti pôsobiacej v oblasti priemyslu. Analýza bola realizovaná na základe účtovných závierok za roky 2011 – 2015. Prínosom príspevku je tvorba modifikovaného Creditworthy modelu výkonnosti, ktorý je zostavený z reprezentujúcich indikátorov a metód finančnej analýzy aplikovaním presnejšej metodiky ich bodového ohodnotenia, a zároveň s možnosťou prognózovať výkonnostnú pozíciu. Príspevok sa tak venuje sledovaniu zmien v dosahovanej respektíve očakávanej výkonnosti pri porovnaní tradičného a modifikovaného Creditworthy modelu výkonnosti a v praktickom využití týchto modelov v ekonomickej činnosti podnikov.

Kľúčové slová: Creditworthy model, finančná analýza ex post, finančná analýza ex ante

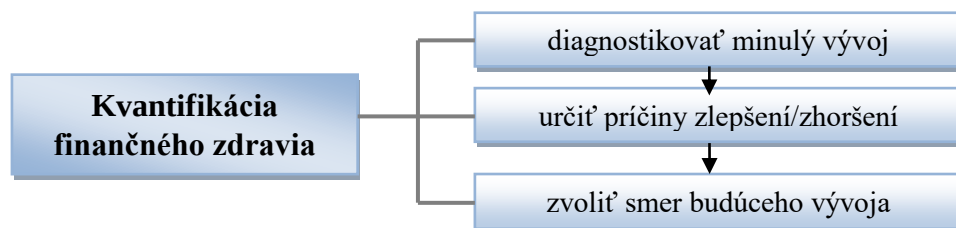
Úvod

Presadenie podniku v súčasných nestabilných podmienkach trhového hospodárstva si vyžaduje neustále sledovanie, hodnotenie a hlavne zvyšovanie finančnej výkonnosti. Pre podnik je dôležité, aby poznal kľúčové indikátory, ktoré by hodnoverne odrážali úroveň jeho finančnej kondície za účelom dosiahnutia vrcholového finančného cieľa, ktorým je maximalizácia jeho trhovej hodnoty. Čím majú finančné analýzy vyššiu výpovednú schopnosť, tým presnejší obraz o finančnom stave spoločnosti manažér získava. Analýzu výkonnosti je dôležité realizovať nielen do minulosti, ale venovať pozornosť aj predikcii budúceho vývoja. Takáto komplexná analýza je dnes už nevyhnutnou súčasťou hodnotenia finančnej situácie každého podniku. Finanční manažéri sú dnes nútení vykonávať rýchle a správne rozhodnutia a v krátkom časovom horizonte rozhodovať o budúcom finančnom vývoji. Na základe toho je nevyhnutné, aby všetky nástroje, metódy či analýzy, ktoré manažér využíva, boli čo najviac presné, zrozumiteľné a vysokej vypovedacej hodnoty.

Teoretické aspekty finančnej výkonnosti

Podľa Zalaia a kol. (2010, s. 17) je finančno-ekonomická analýza materiál, ktorý rekapituluje a hodnotí výsledky podniku za analyzované obdobie, identifikuje a kvantifikuje okolnosti (činitele), ktoré ich determinovali, doterajší vývoj a dosiahnuté výsledky prolonguje do budúcnosti a všetko to komprimuje do návrhu opatrení, ktorých realizácia má zabezpečiť dosiahnutie podnikových cieľov. Autori Knápková – Pavelková – Šteker (2013), ale zdôrazňujú, že finančná analýza reflektuje výsledky jeho správania nielen vo finančných ale aj nefinančných rovinách podnikového riadenia.

Význam finančnej analýzy spočíva v poznaní činiteľov pôsobiacich na finančnú situáciu podniku. Finančná analýza sa tak stáva veľmi užitočným a účinným diagnostickým prostriedkom umožňujúcim posudzovať „zdravie“ podniku (Lesákovéj a kol. 2007). Samotný postup kvantifikácie stupňa finančného zdravia podniku môžeme rozdeliť do troch krokov, ktoré prezentuje nasledujúci obrázok.

Obrázok 1 - Postup kvantifikácie finančného zdravia podniku

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Lesákovej a kol. 2007

Pri realizácii finančnej analýzy je nevyhnutné dodržiavať určitú postupnosť vykonávaných úloh. Vo všeobecnosti rozlišujeme tri základné etapy finančnej analýzy, ktoré neprebiehajú izolovane ale súbežne. Sú to analýza ukazovateľov, analýza odchýlok a analýza príčin (Šteker – Otrusínová 2013).

Bez ohľadu na to, aké prístupy alebo etapy budú v spoločnosti implementované, každá finančná analýza má svoje silné a slabé stránky, ktoré sa môžu odzrkadliť pri spracovaní širokej palety indikátorov, sústav ukazovateľov a rôznych finančných metrík v rámci riešenia danej problematiky v podniku.

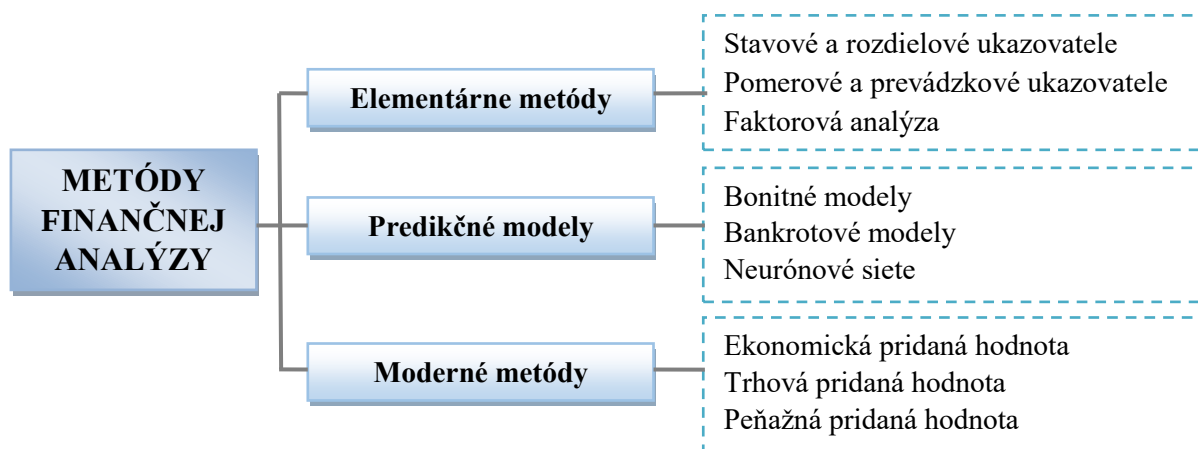
Silné stránky	Slabé stránky
poskytuje podklady pre rozhodovací proces	odvíja sa od účtovných výkazov
informuje o súčasnej i budúcej finančnej situácii	rozdielne oceňovanie a odpisovanie
pomáha pri efektívnom využívaní zdrojov	rôzne formy ovplyvňovania VH
poskytuje prehľad o finančných tokoch	do úvahy sa neberie riziko a inflácia

Tabuľka 1 - Vybrané silné a slabé stránky finančnej analýzy podniku

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Knápkovej – Pavelkovej 2010

Metódy finančnej analýzy

V odbornej literatúre je definované veľké množstvo odlišných, obsahovo však veľmi podobných metód respektíve modelov finančnej analýzy. Podľa Kubíčkovej – Jindřichovskej (2015) môžeme metódy finančnej analýzy rozdeliť nasledovne:

Obrázok 2 - Metódy finančnej analýzy

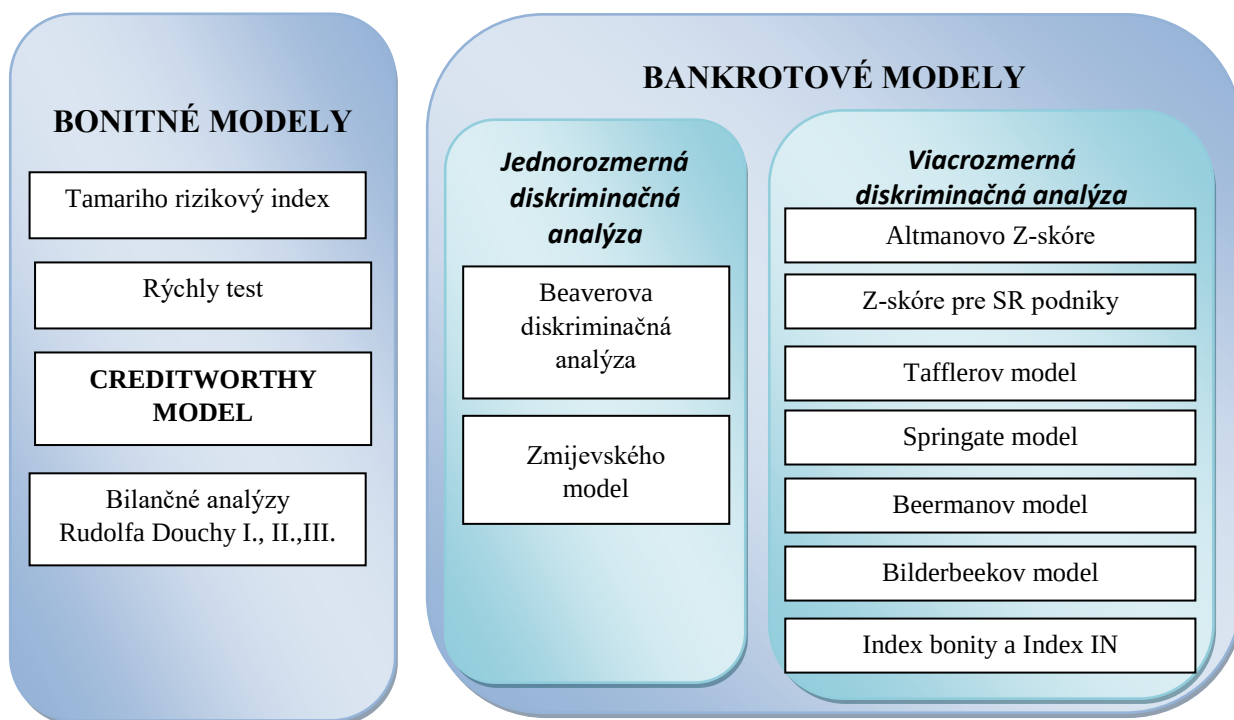
Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kubíčkovej – Jindřichovskej 2015

Kiseláková, Šoltés a Šoltéssová (2015) v rámci problematiky merania finančnej výkonnosti podnikov uvádzajú nasledovné členenie ekonomických metód a modelov do dvoch základných skupín:

1. **skupina – štandardné modely** založené na báze účtovného zisku, ktoré je možné ďalej rozčleniť na:
 - *štandardné modely finančnej analýzy ex post* – ide najmä o analýzu základných pomerových ukazovateľov, prostredníctvom ktorých je možné získať o podniku základné finančné informácie o jeho finančnej situácii,
 - *štandardné modely finančnej analýzy ex ante* - ide najmä o analýzu predikčných a bonitných modelov, ktorými je možné predvídať budúcu finančnú situáciu analyzovanej podnikateľskej jednotky.
2. **skupina – moderné modely** založené na báze ekonomického zisku, ktoré zohľadňujú okrem účtovných nákladov aj ekonomické náklady a trhové ukazovatele, ktoré odrážajú trhovú hodnotu podniku.

Jedným z najdôležitejších krokov, ktoré by mal podnikateľský subjekt podľa Fedorkovej (2013) podniknúť je prevencia pred finančnými problémami prostredníctvom prognózovania finančnej situácie, kde je vhodné použiť predikčnú finančnú analýzu ex ante, ktorá prognózuje jeho budúci vývoj a dokáže predikovať finančnú tieseň na základe využitia bonitných a bankrotových modelov, aby sa podnik v budúcnosti neocitol vo finančných problémoch.

V literatúre existuje množstvo rôznych bonitných a bankrotových modelov finančnej analýzy. Prehľad týchto modelov poskytujú obrázok 3.

Obrázok 3 - Modely predikčnej analýzy

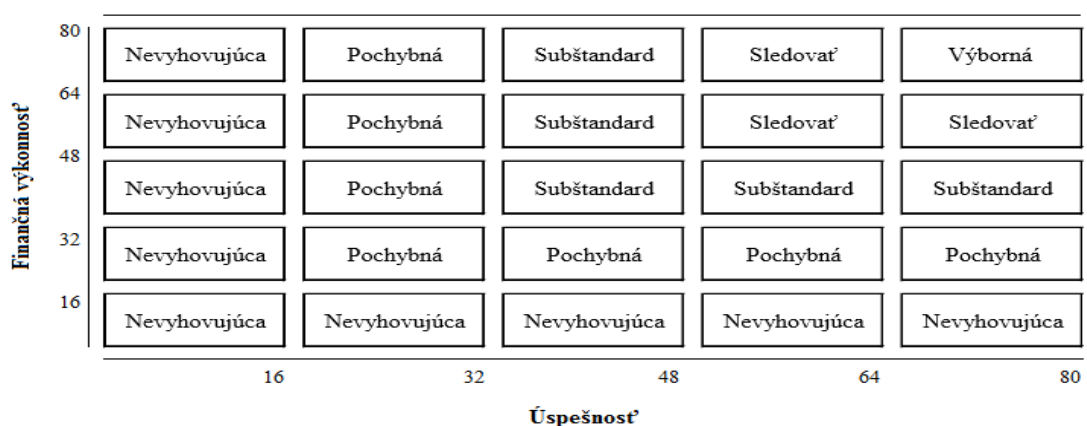
Zdroj: vlastné spracovanie podľa Horváthovej – Mokrišovej – Suhányiovej 2016, Jenčovej 2016, Kotuliča – Királyho – Rajčániovej 2010

Vo všeobecnosti odpovedajú bonitné modely na otázku či je podnik „dobrý“ alebo „zlý“, t. j. do akej miery má finančné ťažkosti alebo je finančne zdravý (Jenčová 2016). Pre **bonitné modely** respektíve **metódy bodového hodnotenia** je príznačné, že hodnoty zvolených finančných ukazovateľov sa transformujú na body pomocou bodových stupníc. Jednoduchý, respektíve vážený súčet bodov, je potom veličinou na základe ktorej sa predikuje finančný vývoj podniku (Lesáková a kol. 2007). **Bankrotové modely** alebo **matematicko-štatistické metódy** odpovedajú na otázku, do akej doby podnik zbankrotuje respektíve hodnotíme možnosť jeho úpadku (Jenčová 2016). Podľa Horváthovej – Mokrišovej – Suhányiovej (2016) sa v tejto oblasti uplatňujú modely jednorozmernej analýzy, ktorá klasifikuje podniky ako prosperujúce alebo neprosperujúce iba na základe jedného kritéria a viacrozmernej analýzy, ktorá zohľadňuje viaceré ukazovatele. Březinová (2014) dodáva, že hlavný rozdiel medzi bankrotnými a bonitnými modelmi spočíva v tom, že bankrotné modely vychádzajú zo skutočných (empirických) údajov, kým to bonitné sú z časti založené na teoretických poznatkoch.

Creditworthy model

Horváthová - Mokrišová (2014) uvádzajú, že Creditworthy model vznikol modifikáciou bonitného modelu v rámci riešenia vedecko-výskumných úloh projektu.

Creditworthy model je špecifickým bonitným modelom hodnotenia výkonnosti podniku. Tento model predstavuje portfólio, v ktorom pozícia hodnotených podnikov sa nachádza v priesečníku hodnôt vnesených na os x a os y. Na os x sa vynáša hodnota budúcej úspešnosti podniku, ktorú získame z vypočítaných a na body transformovaných hodnôt predikčných modelov podniku. Najčastejšie sú využívané modely ex ante – Rýchly test, Z-skóre, Tafflerov model a Index bonity. Na os y nanášame bodové ohodnotenie vybraných ukazovateľov finančnej výkonnosti. Ukazovatele na body prepočítavame s využitím transformačných tabuliek. Portfólio je zložené z výkonnostných polí, ktoré sú označené nasledovne: nevyhovujúci, pochybný, subštandard, sledovať a výborný (Horváthová – Mokrišová – Suhányiová 2016).

Obrázok 4 - Creditworthy model

Zdroj: Horváthová – Mokrišová – Suhányiová 2016

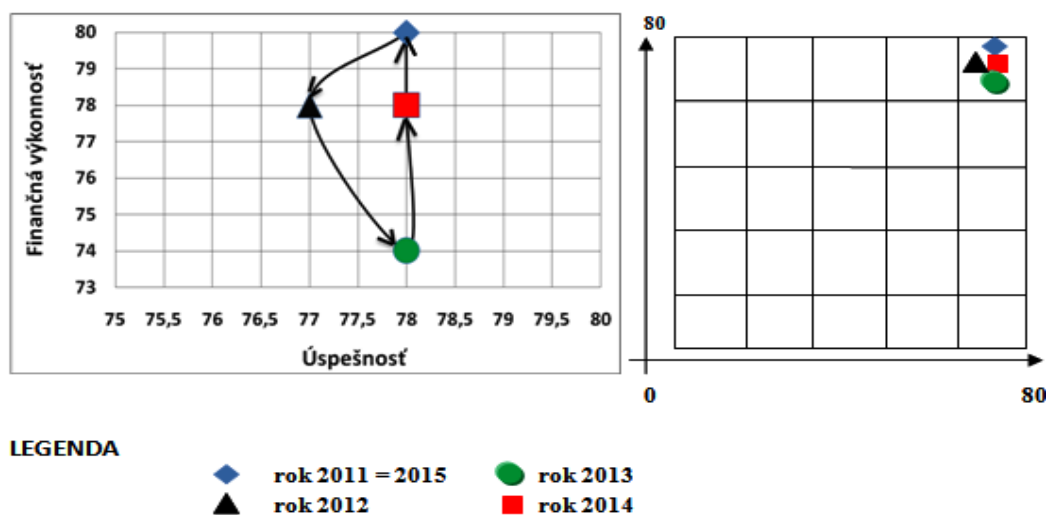
Aplikované metódy a informačné zdroje

Analýza finančného zdravia vybranej spoločnosti za obdobie 2011 – 2015 sme realizovali metódou finančnej analýzy *ex post* a *ex ante*. Aplikáciou prognózovaného výsledku hospodárenia určeného metódou kľzavých priemerov a priemerného plánovaného tempa prírastku aktív/pasív sme stanovili očakávanú pozíciu podniku v rokoch 2016 a 2017. Všetky výpočty, grafy, tabuľky a štatistické metódy použité v príspevku sme spracovali v programe MS Excel. Podkladom k hodnoteniu finančnej situácie zvolenej spoločnosti boli účtovné závierky za roky 2011 – 2015, ktoré sme získali z verejne dostupného registra účtovných závierok. Ďalším zdrojom informácií boli interné dáta spoločnosti (mesačné výkazy nákladov a výnosov), ktoré sme aplikovali pri predikcii Výkazu ziskov a strát.

Zostavenie tradičného Creditworthy modelu výkonnosti

Pri posúdení finančnej výkonnosti vybranej spoločnosti sme najskôr aplikovali tradičný *Creditworthy model*, ktorý predstavuje analýzu podniku z pohľadu výkonnosti a úspešnosti.

Pri hodnotení finančnej výkonnosti analyzovanej spoločnosti bolo vybraných 10 reprezentujúcich indikátorov za každú skupinu pomerových ukazovateľov s výnimkou trhovej hodnoty. Posudzovanie úspešnosti bolo realizované pomocou bodového ohodnotenia vybraných štyroch bankrotových modelov. Na základe bodovacích tabuliek boli jednotlivým zvoleným metrikám priradené body od hodnoty 0 - 8 respektíve 1 - 20. Následne sa body spočítali samostatne za každý sledovaný rok a naniesli sa na os x a y. Výsledné portfólio pre posúdenie výkonnosti spoločnosti v konkrétnom roku zobrazuje nasledujúci graf.

Graf 1 - Tradičný Creditworthy model výkonnosti

Zdroj: vlastné spracovanie na základe podkladov z účtovných závierok

Počas celého analyzovaného obdobia sa spoločnosť nachádzala vo výkonnostnom poli „výborný“. To znamená, že finančná výkonnosť aj úspešnosť dosahovali žiaduce hodnoty. V detailnejšom grafe je zaujímavé sledovať vývoj finančnej výkonnosti a úspešnosti v priebehu sledovaného obdobia. V prvom sledovanom roku spoločnosť vykazovala 100 % finančnú výkonnosť a 97,5 % úspešnosť. Príčinou nedosiahnutia 100 % úspešnosti bola strata

2 bodov pri bodovom hodnotení Rýchleho testu, konkrétne išlo o stratu 2 bodov pri hodnotení rentability majetku, ktorá bola pod odporúčanou hranicou 15 %. V ďalšom sledovanom období, t. j. v roku 2012 došlo k zhoršeniu celkového bodového ohodnotenia oboch indikátorov. Finančná výkonnosť poklesla o 2 body vplyvom zhoršenia rentability vlastného kapitálu indexom 0,7529 a úspešnosť vykazovala stratu troch bodov opätovným zhoršením rentability majetku. Hodnotu ukazovateľa rentability majetku sa nepodarilo ani v nasledujúcich obdobiach dostať nad odporúčanú úroveň 15 % a preto rovnako ako v roku 2011, aj v rokoch 2013 až 2015 nadobúdala úspešnosť konštantné ohodnotenie 78 bodov. Výraznejšie zmeny sme zachytili pri sledovaní finančnej výkonnosti. V roku 2013 došlo opäť k jej poklesu o 4 body oproti roku 2012, paradoxne aj napriek zlepšeniu rentability vlastného kapitálu. Determinantom zhoršenia bol ukazovateľ doby obratu pohľadávok, ktorý vzrástol o 235,29 % v dôsledku vzniku pohľadávky voči dcérskej a materskej účtovnej jednotke. V roku 2014 sa spoločnosť zlepšila na výkonnostnú úroveň z roku 2012, keď došlo k inkasu pohľadávky v sume 594 696 €. V roku 2015 sa finančná výkonnosť opäť zlepšila a dosiahla výkonnostnú úroveň z roku 2011, t. j. 100 %. Z toho logicky vyplýva, že príčinou tohto zlepšenia bolo inkaso zostávajúcej pohľadávky. Súhrnne môžeme konštatovať, že vývoj úspešnosti bol determinovaný len v dôsledku rentability majetku a negatívny vývoj finančnej výkonnosti bol spôsobený prioritne vznikom vysokej pohľadávky v hodnote 2 000 234 €. Spoločnosť sa počas celého sledovaného obdobia pohybovala vo výbornom výkonnostnom poli a tieto pozitívne závery teda indikujú pozitívne vyhliadky spoločnosti do budúcnosti.

Zostavenie modifikovaného Creditworthy modelu výkonnosti

Neustále sa dynamicky meniace podmienky vonkajšieho ako aj vnútorného prostredia nútia finančných manažérov vykonávať rýchle, ale hlavne správne rozhodnutia, a v krátkom časovom horizonte rozhodovať o budúcom finančnom vývoji. Na základe toho je nevyhnutné aby všetky nástroje, metódy či analýzy, ktoré manažér využíva boli čo najjednoduchšie, najpresnejšie a vysokej vypovedacej hodnoty. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli vytvoriť nový, modifikovaný Creditworthy model výkonnosti, ktorý bude mať oproti pôvodnému, klasickému Creditworthy model tieto odlišnosti a výhody:

- je skonštruovaný z menšieho počtu vybraných reprezentujúcich ukazovateľov finančnej analýzy,
- je aplikovaná presnejšia metodika kvantifikovania bodového hodnotenia,
- umožňuje prognózovať pozíciu dosahovanej výkonnosti podniku.

Modifikovaný Creditworthy sme skonštruovali z vybraných štyroch finančných ukazovateľov a štyroch modelov analýzy ex ante. Výber finančných ukazovateľov sme realizovali na základe kritéria, aby išlo o rôznorodé ukazovatele z každej skupiny pomerových indikátorov, t. j. likvidity, aktivity, rentability a zadlženosti. Jednotlivé finančné ukazovatele a modely ex ante boli ohodnotené v rozmedzí 0 – 20 bodov, aby sme zachovali jednotu možnosti dosiahnutia maximálneho počtu 80 bodov. Príslušné bodové hodnotenie bolo stanovené na základe bodovacej metódy. Každému ukazovateľu a modelu bol pridelený maximálny počet bodov v tom roku, keď dosiahla metrika najlepší výsledok. Bodové hodnotenie ostatných rokov bolo stanovené na základe nasledovných vzťahov:

- a) v prípade ak má byť vývoj metriky *rastúci*: $b_{ij} = (x_{ij} / x_{imax}) \cdot 20$
b) v prípade ak má byť vývoj metriky *klesajúci*: $b_{ij} = (x_{imin} / x_{ij}) \cdot 20$

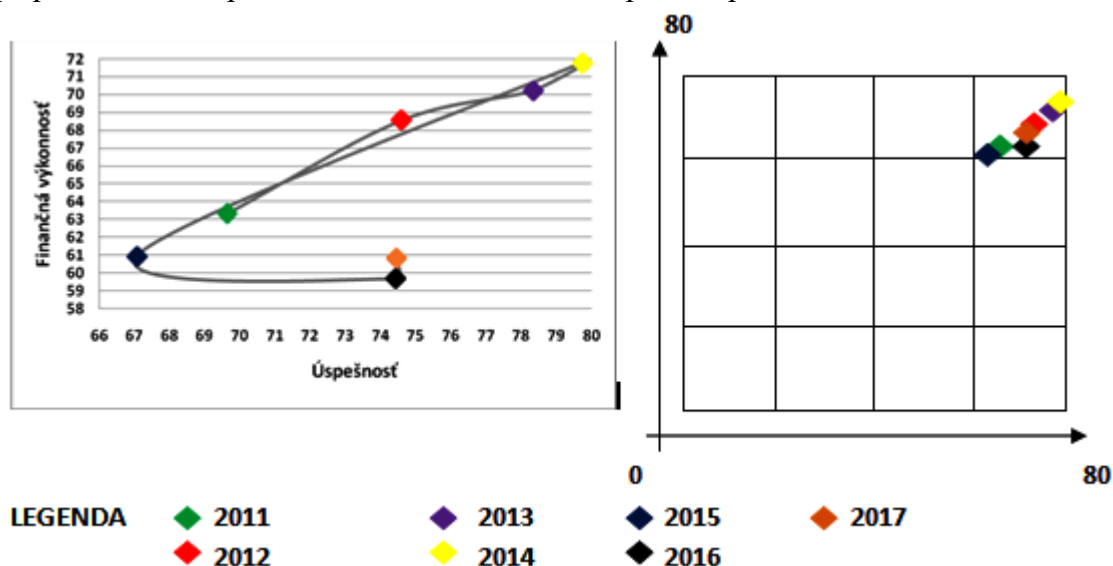
Priradené bodové ohodnotenie všetkých premenných vstupujúcich do grafického zobrazenia modifikovaného Creditworthy modelu uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Ukazovateľ	Bodové hodnotenie						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celková likvidita	14,70	20,00	19,66	14,99	11,49	11,47	11,47
Obrat aktív	17,85	16,36	17,52	20,00	16,86	16,90	17,48
Celková zadlženosť	15,98	20,00	19,54	16,78	17,28	17,28	17,28
ROE	14,79	12,20	13,49	20,00	15,30	14,03	14,60
Finančná výkonnosť	63,33	68,56	70,22	71,77	60,93	59,68	60,83
Rýchly test	20,00	17,14	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
Altmanovo Z-skóre	17,68	19,74	20,00	19,74	17,26	18,86	18,88
Tafflerov model	15,00	17,88	18,48	20,00	15,15	17,30	17,30
Index bonity	16,95	19,84	19,87	20,00	14,66	18,26	18,26
Úspešnosť	69,63	74,60	78,35	79,74	67,07	74,43	74,45

Tabuľka 2 - Bodové ohodnotenie parametrov modifikovaného Creditworthy modelu

Zdroj: vlastné spracovanie

V nižšie uvedenom grafe sú znázornené pozície dosahovanej výkonnosti analyzovanej spoločnosti prostredníctvom modifikovaného Creditworthy modelu. Jednotlivé výsledné pozície sme kvantifikovali za sledované roky 2011 až 2015 a aplikáciou prognózovaného výsledku hospodárenia určeného metódou kľzavých priemerov a priemerného plánovaného tempa prírastku aktív/pasív sme stanovili očakávanú pozíciu podniku v rokoch 2016 a 2017.

Graf 2 - Modifikovaný Creditworthy model výkonnosti

Zdroj: vlastné spracovanie

Prostredníctvom skonštruovaného modifikovaného Creditworthy modelu výkonnosti môžeme sledovať jednotlivé zmeny v dosahovanej výkonnosti v rokoch 2011 až 2017. Spoločnosť sa

na základe vytvoreného modifikovaného Creditworthy modelu nachádza/la v sledovanom aj prognózovanom období vo výbornom výkonnostnom poli s výnimkou v roku 2016, keď očakávame, že výkonnosť mierne poklesne a bude potrebné ju sledovať. Z hľadiska finančnej výkonnosti sme zaznamenali dosiahnutie maximálneho bodového hodnotenia v roku 2014 a ako najmenej priaznivý rok bol kvantifikovaný rok 2015. Podobne aj na základe hodnotenia úspešnosti dosiahol rok 2014 najvyššie bodové hodnotenie a rok 2015 naopak najnižšie. Determinantom poklesu finančnej výkonnosti a úspešnosti v roku 2015 bol klesajúci trend všetkých metrik vstupujúcich do modelu. Predikcia na roky 2016 a 2017 hovorí, že oproti roku 2015 by mala finančná výkonnosť spoločnosti mierne poklesnúť v bodovom hodnotení priemerným indexom 0,9994; t. j. v roku 2017 dosiahnuť 60,83 bodov a úspešnosť spoločnosti by sa mala zlepšiť v bodovom hodnotení priemerným indexom 1,055; t. j. v roku 2017 sa dostať na úroveň 74,45 bodov. Napriek priaznivému vývoju neočakávame výkonnosť na úrovni najvýkonnejšieho roka 2014. V súhrne môžeme teda konštatovať, že podľa výsledkov tohto modelu bola spoločnosť najvýkonnejšia v roku 2014 a najmenej efektívna v roku 2015.

Komparácia tradičného a modifikovaného Creditworthy modelu výkonnosti

Skonstruované varianty Creditworthy modelu prezentujú, že kombináciou rôznych finančných indikátorov a predikčných metód sa mení pohľad na celkovú výkonnosť a úspešnosť podniku. Vstupné parametre Creditworthy modelu je možné a potrebné rôzne modifikovať aj s využitím moderných nástrojov hodnotenia efektívnosti a tak zostrojiť optimálny model, ktorý bude hodnoverne odzrkadľovať skutočnú výkonnostnú pozíciu daného podniku.

Nasledujúca tabuľka porovnáva poradie efektívnosti podniku v posudzovaných rokoch 2011 až 2017 na základe výsledkov tradičného a modifikovaného Creditworthy modelu výkonnosti.

Obdobie	Creditworthy model	
	MODIFIKOVANÝ	TRADIČNÝ
2011	6	2
2012	3	4
2013	2	5
2014	1	3
2015	7	1
2016	5	-
2017	4	-

Tabuľka 3 - Porovnanie variantov Creditworthy modelu na základe poradia ich efektívnosti

Zdroj: vlastné spracovanie

Na základe výsledkov uvedených v predchádzajúcej tabuľke môžeme konštatovať, že poradie efektívnosti sa výrazne zmenilo komparáciou modifikovaného a tradičného Creditworthy modelu výkonnosti. Výsledky tradičného modelu kvantifikovali rok 2015 ako najviac výkonný a rok 2013 ako najmenej úspešný. Naopak, modifikovaný model určil rok 2014 ako najviac výkonný a rok 2015 ako najmenej úspešný. Z toho vyplýva, že výber kľúčových indikátorov finančnej analýzy a presnejšia metodika bodového ohodnotenia výrazne determinuje celkovú výslednú pozíciu spoločnosti v portfóliu a hodnotenie porovnávanej

výkonnosti za určité sledované obdobie. Výhodou modifikovaného Creditworthy modelu je taktiež možnosť prognózovať výkonnostnú krivku s koeficientom determinácie nad 0,90 aplikáciou výsledku hospodárenia určeného metódou kľzavých priemerov a priemerného plánovaného tempa prírastku aktív/pasív. Na základe toho dokáže spoločnosť získať ucelenejší pohľad na celkovú efektívnosť, lepšie rozpoznať činitele neúspechu, implementovať kroky k predchádzaniu týmto rizikovým faktorom a zabezpečiť tak budúcu finančnú a ekonomickú prosperitu.

Záver

Finančná analýza ako nástroj hodnotenia finančnej efektívnosti predstavuje súbor rôznych indikátorov, metrík, metód a modelov, ktoré podávajú obraz o vývoji celkovej finančnej výkonnosti podniku. Primárnym cieľom analýzy je posúdiť finančnú situáciu v kontexte reálnosti, presnosti a určitosti.

Na súčasnom globálnom trhu musia podniky venovať osobitnú pozornosť ich finančnému riadeniu. Predovšetkým malé a stredné podniky často používajú iba ex post finančné analýzy, ktoré sú štandardnými analýzami základných finančných ukazovateľov. Súčasný stav finančného riadenia na globálnom trhu takéto analýzy už nepovažuje za dostatočné a je potrebné zamerať sa na pokročilejšie moderné metódy hodnotenia finančnej výkonnosti, medzi ktoré patrí aj ukazovateľ EVA, ktoré analyzujú finančné riadenie dôkladnejšie a efektívnejšie (Kiseľáková - Šoltés 2016).

V predkladanom príspevku sme sa venovali diagnostike finančnej výkonnosti vo vybranej spoločnosti aplikáciou predikčného špecifického bonitného modelu – Creditworthy modelu. Skonstruovaním dvoch variantov - tradičného a modifikovaného variantu tohto modelu sme sledovali zmeny v efektívnosti z hľadiska finančnej výkonnosti a úspešnosti za analyzované roky 2011 – 2015.

Súhrnne môžeme konštatovať, že Creditworthy model má pre hodnotenie výkonnosti každého podniku nesporný význam, nakoľko dokáže podať komplexný a ucelený obraz o stave a vývoji finančnej situácie. Spoločnosť dokáže model pomerne jednoducho kvantifikovať a zostrojiť a taktiež vhodne prispôbiť vlastným kritériám a požiadavkám. Uvedené dôvody teda len potvrdzujú vhodnosť využitia tohto modelu v manažérskej praxi.

*Príspevok vznikol ako súčasť riešenia projektu VEGA č. 1/0791/16 **Moderné prístupy zvyšovania podnikateľskej výkonnosti a konkurencieschopnosti s využitím inovatívneho modelu – Enterprise Performance Model pre zefektívnenie manažérskeho rozhodovania.***

*Tento článok odporúča na publikovanie vo vedeckom časopise Mladá veda:
doc. Ing. Dana Kiseľáková, PhD.*

Použitá literatúra

1. BŘEZINOVA, H., 2014. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelu*. Praha: Wolters Kluwer, a. s. ISBN 978-80-7478-640-2.
2. FEDORKOVÁ, K., 2013. Prevencia finančných problémov podniku pred úpadkom. In: *Zborník recenzovaných príspevkov: Marketing manažment, obchod a sociálne aspekty podnikania*. ISBN 978-80-225-3730-8.
3. HORVÁTHOVÁ, J. a kol., 2015. *Selection of Key Performance Indicators of Chosen Industry and their Application in formation of Creditworthy Model* [online]. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z: http://ac.els-cdn.com/S221256711501641X/1-s2.0-S221256711501641Xmain.pdf?_tid=75b3f834-fb7a-11e6-b044-00000aab0f26&acdnat=1488041586_95bbb23b1306cf9b347c409976fab53c
4. HORVÁTHOVÁ, J. a M. MOKRIŠOVÁ, 2014. Diagnostika výkonnosti podnikov s aplikáciou moderných metód hodnotenia finančnej výkonnosti. In: *Economics. Management, Innovation*. Vol. 6. Issue 3. ISSN 1805-353X.
5. HORVÁTHOVÁ, J., M. MOKRIŠOVÁ a A. SUHÁNYIOVÁ, 2016. *Finančný controlling pre manažérov*. Prešov: Bookman, s. r. o. ISBN 978-80-8165-151-9.
6. JENČOVÁ, S., 2016. *Finančno-ekonomická analýza podnikateľských subjektov*. Prešov: Bookman, s. r. o. ISBN 978-80-8165-162-5.
7. KISELÁKOVÁ, D. a M. ŠOLTÉS, 2016. Enterprise performance managemnet in models of financial performance of SMEs. In: *Managemnet 2016: International business and management, domestic particularities and emerging markets in light of research*. Prešov: Bookman. s. 262-268. ISBN: 978-80-8165-155-7.
8. KISELÁKOVÁ, D., ŠOLTÉS, M. a J. ŠOLTÉSOVÁ, 2015. Teoretická podstata merania finančnej efektívnosti a výkonnosti v malých a stredných podnikoch, ktoré vplyvajú na riziká podnikania. In: *Exclusive journal: economy and society and environment*. Vol. 3, No. 3., s. 182-189. ISSN 1339-0260.
9. KNÁPKOVÁ, A. a D. PAVELKOVÁ, 2010. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-3349-4.
10. KNÁPKOVÁ, A., D. PAVELKOVÁ a K. ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-4456-8.
11. KOTULIČ, R., P. KIRÁLY a M. RAJČÁNIOVÁ, 2010. *Finančná analýza podniku*. Bratislava: Iura Edition, s. r. o. ISBN 978-80-8078-342-6.
12. KUBÍČKOVÁ, D. a I. JINDŘICHOVSKÁ, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. 1 vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-538-1.
13. LESÁKOVÁ, Ľ. a kol., 2007. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 1. vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. ISBN 978-80-8083-379-4.
14. ŠTEKER, K. a M. OTRUSINOVÁ, 2013. *Jak číst účetní výkazy: Základy českého účetnictví a výkaznictví*. Praha: Grada Publishing, a. s. ISBN 978-80-247-4702-6.
15. ZALAI, K. a kol., 2010. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 7. vyd. Bratislava: Sprint. ISBN 978-80-89393 15-2.